

Емін Наджафлі,

*кандидат юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра фундаментальних та юридичних дисциплін*

**ОСОБЛИВОСТІ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ ДИГІТАЛІЗАЦІЇ
ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ (1993–2003 РР.):
ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ ЕКСКУРС**

Статтю присвячено історико-правовому аналізу специфіки процесу первинної дигіталізації виконавчої влади в модернізації сучасної України (1993–2003 рр.) з виокремленням його основних правових закономірностей. Показано, що дигіталізація виконавчої влади стала складовою єдиного, по суті, процесу дигіталізації системи державного управління в Україні, що охопив усі сфери, рівні та сегменти функціонування органів державної влади та їхню взаємодію з громадянами і суспільством у цілому.

Ключові слова: дигіталізація, система виконавчої влади, органи виконавчої влади, державне управління, адміністративна реформа.

Оглядова стаття

Постановка проблеми

Як свідчить тривала правова практика, ключовими суб'єктами дигіталізації виконавчої влади в Україні виявилися Президент України, Верховна Рада України та Кабінет Міністрів України. Включення до системи цих суб'єктів вищих органів виконавчої влади вочевидь вказує на те, що дигіталізація виконавчої влади стала не стільки зовнішнім щодо неї процесом (який охопив активність органів, що формально не належать до системи органів виконавчої влади), а й процесом внутрішніх змін, які ініційовані та здійснювані саме вищими органами виконавчої влади (Президентом України – на етапах, коли він конституційно належав до цієї системи (1991–1996 рр.) [1; 2, с. 87; 3, с. 136; 4, с. 205–211], а потім – Кабінетом Міністрів України (з 1996 р.), який і досі очолює систему органів виконавчої влади в державі згідно з Основним Законом (ч. 1 ст. 113) та Законом України «Про Кабінет Міністрів України» (ч. 1 ст. 1) [6; 7, с. 172–173; 8, с. 65–88; 9, с. 26].

Наразі дигіталізація виконавчої влади в Україні триває, а її розгортання має об'єктивний і закономірний характер, зумовлений потребами модернізації державного управління, ефективізації діяльності системи органів виконавчої влади та ширшого залучення громадян і їхніх об'єднань до участі в управлінні державними справами відповідно до конституційно закріпленого демократичного курсу розвитку

нашої держави. Отже, зазначені практичні потреби об'єктивно актуалізують необхідність ретроспективного аналізу сутності, змісту, спрямованості, етапів, напрямів і закономірностей дигіталізації виконавчої влади в Україні, що набули певного історико-правового і теоретико-правового характеру та значення. Особливе значення в цьому сенсі має осмислення специфіки раннього етапу такої дигіталізації, що хронологічно окреслюється періодом 1993–2003 рр.

Стан дослідження проблеми

Осмислення проблематики дигіталізації системи виконавчої влади в її історичному осяганні ще не стало міцним напрямом вітчизняної історико-правової науки, а отже, є «широким полем» для різноманітних наукових пошуків. Тому викликають жвавий науковий інтерес ті нечисленні наукові розвідки, які стосуються питань дигіталізації та права. У зв'язку із цим слід згадати наукову статтю О. О. Берназюка «Історико-правова періодизація розвитку цифрових технологій у праві», яка вийшла друком у 2017 р. Роком раніше А. А. Майстренком репрезентовано інформаційно-аналітичний огляд, де в межах аналізу нормативно-правового забезпечення електронного документообігу в Україні визначається його етапність. У 2021 р. О. З. Романчук, Ю. М. Бисага, В. В. Берч, Г. Ю. Нечипорук і В. І. Чечерський представили на суд наукової громадськості монографію «Електронне урядування: конституційно-правове дослідження», де також осмислюється окремі аспекти етапності розвитку електронного урядування в Україні. З огляду на наведене є підстави вважати, що науково-правове осмислення специфіки дигіталізації виконавчої влади в Україні в її історичному вимірі, враховуючи період 1993–2003 рр., є вочевидь недостатнім, що спонукає до поглибленого вивчення цього процесу у пропонованій статті.

Мета і завдання дослідження

Основна *мета* статті полягає в історико-правовому аналізі специфіки процесу первинної дигіталізації виконавчої влади в модернізації сучасної України (1993–2003 рр.) з виокремленням його основних правових закономірностей. *Завданням* статті, яке слід вирішити для досягнення зазначеної мети, є вивчення теоретичної та законодавчої бази з питань дигіталізації виконавчої влади в Україні.

Виклад основного матеріалу

На перших етапах дигіталізації виконавчої влади в Україні керівна й організуюча роль у цьому процесі належала Президентіві України [7, с. 304]. Він багато в чому виступав своєрідним «драйвером» перших правових кроків з дигіталізації виконавчої влади, нормативно окреслюючи алгоритми цього процесу та очікувані в цьому напрямі зміни, що зумовлювалось як формальним статусом глави держави в

системі органів влади, так і неформальними важелями впливу на процеси реформування державного управління в Україні в цілому. Так, Указом Президента України «Про державну політику інформатизації України» від 31 травня 1993 року № 186/93 разом з іншими заходами було передбачено розробку Концепції державної політики інформатизації України і Основних напрямків Національної програми інформатизації України¹. Тим самим було підтверджено концептуальну важливість розробки стратегічних документів у цій сфері, надання процесу дигіталізації виконавчої влади планомірного й цілеспрямованого характеру.

Ще одним Указом Президента України від 27 травня 1995 року № 390/95 було створене Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України зі статусом центрального органу державної виконавчої влади, підпорядкованого Президентові України². Його головними завданнями були визначені такі: формування та реалізація державної політики інформатизації, стратегії розвитку інформатизації всіх сфер суспільного життя; координація діяльності центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, установ та організацій щодо виконання державних інформатизаційних програм і проєктів; розробка проєктів нормативних актів з питань інформатизації.

Отже, на ранніх етапах дигіталізації виконавчої влади акцент було зроблено на інформатизацію, що тлумачилася здебільшого крізь призму сукупності процесів, спрямованих на забезпечення інформаційних потреб громадян та реалізацію прав громадян шляхом використання інформаційних технологій [10, с. 25]. Змістовні компоненти такої дигіталізації у первісному вигляді не опосередковували коригування діяльності органів виконавчої влади в масштабному вимірі, вони радше вказували на важливість використання інформаційно-комунікативних технологій (далі – ІКТ) у діяльності органів виконавчої влади [10, с. 26].

На законодавчому рівні до процесу дигіталізації виконавчої влади незабаром підключився і парламент України, який зосередився на розробці й ухваленні окремих спеціальних законів та постанов

¹ Про державну політику інформатизації України : Указ Президента України від 31.05.1993 № 186/93 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/186/93> (дата звернення: 11.03.2023). Втратив чинність.

² Положення про Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України : затв. Указом Президента України від 27.05.1995 № 390/95 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390/95> (дата звернення: 11.03.2023). Втратило чинність.

нормативного характеру. Так, одним із перших у цьому напрямі став Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 4 лютого 1998 року № 74/98-ВР, який визначив на той час стратегію вирішення проблем забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення, тобто у сферах діяльності системи органів виконавчої влади. Водночас цей Закон розкрив загальні засади формування, виконання та коригування Національної програми інформатизації, де головною метою було створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, а також гарантування інформаційної безпеки держави [11, с. 62]. Згідно з ним інформатизація державного управління була названа серед ключових функцій державних органів у реалізації Національної програми інформатизації¹. Така легітимація цієї функції на рівні закону означала, по-перше, визнання обов'язковості її впровадження в поточну правотворчу і правозастосовну практику відповідних державних органів, по-друге, зумовила необхідне законодавче «поєднання» такої функції органів виконавчої влади з іншими її функціями та конкретними повноваженнями цих органів.

Вагоме значення в первинному осмисленні необхідності дигіталізації виконавчої влади мала Концепція адміністративної реформи в Україні, затверджена Указом Президента України «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні» від 22 липня 1998 року № 810/98, адже вона спрямовувалася передусім на «формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління»². У ній було прямо вказано, що проведення такої реформи має супроводжуватися цілеспрямованим застосуванням нових інформаційних технологій у сфері державного управління. Елементами «первинної» дигіталізації виконавчої влади було названо: створення інформаційної системи в органах виконавчої влади; визначення потреб органів виконавчої влади в нових інформаційних технологіях та базах даних;

¹ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр> (дата звернення: 11.03.2023). Втратив чинність.

² Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 № 810/98 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98> (дата звернення: 11.03.2023).

розробка типових проєктів та стандартів інформатизації державного управління; здійснення державного керівництва впровадженням ІКТ у сфері державного управління; здійснення безпаперового документообігу; розробка нормативно-правових актів із питань інформатизації адміністративної системи, зокрема її захисту.

Особливо важливим, на наш погляд, було акцентування на потребах інформатизації державного управління та переходу до безпаперового, тобто електронного, документообігу. Природно, що такий процес убачався також можливим лише через ухвалення й запровадження низки необхідних для цього нормативно-правових актів, що надавало дигіталізації характеру не просто управлінського, а й правового процесу.

Закономірно, що надалі процеси дигіталізації виконавчої влади були детерміновані ухваленням низки нормативно-правових актів, що стимулювали розвиток новітніх ІКТ, передусім мережі Інтернет в Україні. Ключовим з-поміж них був Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» від 31 липня 2000 року № 928/2000, в якому основними завданнями щодо розвитку цієї мережі та забезпечення широкого доступу до неї в Україні були, зокрема, визначені:

1) створення в найкоротші строки належних економічних, правових, технічних та інших умов для забезпечення широкого доступу органів виконавчої влади до мережі Інтернет;

2) розвиток та впровадження сучасних комп'ютерних та інформаційних технологій у системі державного управління¹.

Зазначений Указ мав вагоме організаційне та правове значення: він чітко орієнтував на впровадження ІКТ у функціонування виконавчої влади як імперативний крок у державному управлінні, що мало сприяти реалізації функції інформатизації системи державного управління в цілому, а також зумовлювало ухвалення низки необхідних конкретизуючих нормативно-правових актів у цій сфері.

Так, постановою Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» від 4 січня 2002 року № 3 було передбачено таке:

1) оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади здійснюється з метою підвищення ефективності

¹ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : Указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // БД «Законодавство України / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928/2000> (дата звернення: 11.03.2023).

та прозорості діяльності цих органів шляхом упровадження та використання сучасних ІКТ для надання інформаційних та інших послуг громадськості, забезпечення її впливу на процеси, що відбуваються в державі;

2) функціонування та модернізація Єдиного вебпорталу Кабінету Міністрів України, призначеного для інтеграції офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади та розміщення інформаційних ресурсів відповідно до потреб громадян;

3) координація робіт із забезпечення функціонування Єдиного вебпорталу, його інформаційного наповнення, технічної підтримки, супроводження та встановлення регламенту і стандартів обміну інформацією між його складовими частинами;

4) контроль за дотриманням вимог щодо захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах, які забезпечують наповнення та функціонування офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади та Єдиного вебпорталу¹.

Ця Постанова концептуально окреслювала щонайменше чотири ключових та цільових напрями дигіталізації виконавчої влади:

1) оприлюдненню в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади надано імперативного правового значення;

2) означене оприлюднення відкрило шлях подальшому розширенню каналів інформування суспільства про діяльність органів виконавчої влади;

3) уніфікація офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади та розміщення інформаційних ресурсів відповідно до потреб громадян;

4) здійснення контролю за дотриманням вимог щодо захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах, які забезпечують наповнення та функціонування офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади.

Тим самим, розвиток інтернету спричинив формування як імперативного обов'язку створення та наповнення офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади з обов'язковим розміщенням на них інформаційних ресурсів відповідно до потреб громадян.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України «Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» наказом Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Державного

¹ Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.01.2002 № 3 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-p> (дата звернення: 11.03.2023).

комітету зв'язку та інформатизації України від 25 листопада 2002 року № 327/225 був також затверджений Порядок функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади¹. У ньому, зокрема, визначалися основні нормативні вимоги щодо структури, змісту, оформлення, наповнення цих сайтів, а також вказувалося, що оперативність подання інформації визначається керівником органу виконавчої влади разом із визначенням конкретних структурних підрозділів та посадових осіб, відповідальних за своєчасну підготовку і подання інформації та її зміст за кожним тематичним напрямом, визначалися умови забезпечення доступності інформації для користувачів.

Концепція відкритості як базова в дигіталізації виконавчої влади була втілена і в Указі Президента України «Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади» від 1 серпня 2002 року № 683. У ньому, зокрема, вирішувалися два взаємопов'язаних завдання:

1) на Кабінет Міністрів України було покладено обов'язок забезпечити ведення органами виконавчої влади вебсторінок та оперативне (не пізніше п'яти робочих днів) розміщення на них офіційної інформації про діяльність відповідних органів, виконання програм, планів, чинних та скасованих нормативно-правових актів, форм і зразків документів, архівної та іншої інформації, а також необхідність завчасного розміщення на таких вебсторінках проєктів нормативно-правових актів із повідомленням про це засобів масової інформації;

2) керівники центральних та місцевих органів виконавчої влади повинні були забезпечити постійне оновлення вебсторінок відповідних центральних та місцевих органів виконавчої влади, створення за їх допомогою можливості для оперативного оприлюднення відповідей на найбільш поширені звернення та іншої інформації, широкого обговорення актуальних суспільних проблем та вивчення громадської думки про шляхи їх вирішення².

Таким чином, завдання дигіталізації пов'язувалися із застосуванням ІКТ (зокрема, використанням вебсторінок органів виконавчої влади) для оприлюднення інформації щодо діяльності органів виконавчої

¹ Порядок функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади : затв. наказом Держ. комітету інформац. політики, телебачення і радіомовлення України, Держ. комітету зв'язку та інформатизації України від 25.11.2002 № 327/225 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1022-02> (дата звернення: 11.03.2023).

² Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади : Указ Президента України від 01.08.2002 № 683 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/683/2002> (дата звернення: 11.03.2023).

влади, що вочевидь доповнювало ті механізми відкритості органів виконавчої влади, які були визначені Законом України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23 вересня 1997 року № 539/97-ВР¹.

Утім, вищезгаданий Указ Президента України не містив пояснення щодо форми електронної активності суб'єктів влади [12, с. 44], тому логічним наступним кроком у напрямі дигіталізації виконавчої влади стало упровадження системи «Електронного уряду», що можна вважати переломним моментом у межах раннього етапу запровадження моделі електронного урядування в Україні загалом. На думку О. Берназюка, саме впровадження цієї моделі ознаменувало собою перехід до нового етапу дигіталізації виконавчої влади, коли на зміну розрізненним діям влади в цій сфері прийшло усвідомлення необхідності вироблення єдиного курсу дигіталізації публічного управління [13, с. 46].

Висновки

Проведений історико-правовий аналіз дигіталізації виконавчої влади в Україні підтверджує, що вона є складним і багатограним явищем державного життя, що насамперед пов'язується з її управлінською правовою природою та детермінується тісним зв'язком із радикальними змінами в технологічному укладі суспільства, що узагальнено позначають поняттям «цифрова трансформація».

В історико-правовому вимірі дигіталізація виконавчої влади в Україні виявляється соціально-правовим процесом, що триває і охоплює значний період часу, розпочавшись практично від перших років здобуття Україною незалежності та позначившись ухваленням нормативних актів у цій сфері у 1994–1995 рр.

Дигіталізація виконавчої влади стала складовою єдиного, по суті, процесу дигіталізації системи державного управління в Україні, що охопив всі сфери, рівні та сегменти функціонування органів державної влади і їхню взаємодію з громадянами і суспільством у цілому. Як правовий процес така дигіталізація закономірно вимагала належного правового регулювання як на етапі впровадження новацій щодо застосування ІКТ у сфері організації та діяльності виконавчої влади, так і на етапі їх реалізації.

Ранній етап дигіталізації став періодом інформатизації виконавчої влади в контексті конституційної і законодавчої інституціоналізації

¹ Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 № 539/97-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-вр> (дата звернення: 11.03.2023).

виконавчої влади, коли окреслилися лише перші правові кроки щодо початкової дигіталізації в контексті інформатизації державного управління. Тоді цей процес тривав у межах етапу первинної дигіталізації (1993–2003 рр.) без чіткого концептуального бачення його політико-правової сутності, специфіки і призначення дигіталізації виконавчої влади, а розгортання його в цих умовах збіглося в часі з незавершеною інституціалізацією системи органів виконавчої влади в Україні, що було детерміновано спершу незавершеною конституційного процесу і концептуальною неясністю (правовою нечіткістю, невпорядкованістю й несталістю) конституційної моделі системи виконавчої влади, інституціалізованої в Україні (до 1996 р.), а згодом – спробами поєднувати дигіталізацію виконавчої влади зі спробами її реформування в межах парадигми адміністративної реформи (з 1998 р.). Її розгортання відбувалося на основі концепцій інформатизації державної влади та інформаційного суспільства, які лише торували собі шлях у політикумі та в науковому середовищі. Натомість концепт електронного врядування ще не набув поширення в межах означеного етапу дигіталізації виконавчої влади.

Ключовими напрямками дигіталізації виконавчої влади в межах цього етапу були такі: створення первинної правової бази дигіталізації; легітимація інформатизації державного управління як однієї з ключових функцій органів виконавчої влади; створення Національного агентства з питань інформатизації при Президентові України як інституційного центру первинної дигіталізації виконавчої влади; легітимація імперативного оприлюднення в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади; забезпечення функціонування вебсайтів органів виконавчої влади всіх рівнів на основі єдиних стандартів, їх уніфікація й стандартизація; запровадження Єдиного вебпорталу Кабінету Міністрів України, призначеного для інтеграції офіційних вебсайтів органів виконавчої влади та розміщення інформаційних ресурсів відповідно до потреб громадян; координація робіт із забезпечення функціонування Єдиного вебпорталу, його інформаційного наповнення, технічної підтримки, супроводження та встановлення регламенту і стандартів обміну інформацією між його складовими частинами; здійснення контролю за дотриманням вимог щодо захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах, які забезпечують наповнення та функціонування офіційних вебсайтів (вебпорталів) органів виконавчої влади та Єдиного вебпорталу; окреслення як перспективного завдання переходу до безпаперової (електронної) форми документообігу в органах виконавчої влади.

Список бібліографічних посилань: 1. Бабенко К. А. Феномен біщефалізму виконавчої влади в процесі конституційного розвитку України.

Вісник Центральної виборчої комісії. 2008. № 1 (11). С. 55–60. **2.** Заєць А. П. Правова держава в контексті новітнього українського досвіду : монографія. Київ : Парламентське вид-во, 1999. 248 с. **3.** Костицький В. Поділ влади у контексті теолого-соціологічного праворозуміння (нариси правової теорії) : монографія. Одеса : Гельветика, 2023. 192 с. **4.** Шаповал В. Виконавча влада в Україні в контексті форми державного правління (досвід до прийняття Конституції України 1996 р.). *Право України*. 2016. № 3. С. 205–211. **5.** Шаповал В. М. Феномен конституційного права : монографія. Київ : Ін-т законодавства Верховної Ради України, 2017. 423 с. **6.** Осауленко С. В. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2010. 19 с. **7.** Дніпров О. С. Парадигма виконавчої влади в Україні: адміністративно-правовий аспект : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Львів, 2019. 498 с. **8.** Совгира О. В. Конституційно-правовий статус Кабінету Міністрів України: сучасний стан та тенденції розвитку : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2012. 464 с. **9.** Терещук В. В. Правовий статус суб'єктів публічного адміністрування : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2020. 270 с. **10.** Ківалов С. В. Щодо системності адміністративно-правового мислення в умовах розвитку цифровізаційних векторів врядування // *Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика* : монографія / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, Т. А. Латковська та ін. Одеса : Гельветика, 2022. С. 5–42. **11.** Майстренко А. А. Нормативно-правове забезпечення електронного документообігу в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. *Архіви України*. 2016. № 3/4. С. 58–82. **12.** Електронне урядування: конституційно-правове дослідження : монографія / О. З. Романчук, Ю. М. Бисага, В. В. Берчта ін. Ужгород : ТОВ «РІК-У», 2021. 196 с. **13.** Берназюк О. О. Історико-правова періодизація розвитку цифрових технологій у праві. *Jurnalul Juridic Național: Teorie și Practică*. 2017. № 12. С. 45–49.

Надійшла до редколегії 15.03.2023

Прийнята до опублікування 22.04.2023

Najafli E. Features of the initial stage of digitalization of the executive authority of Ukraine: historical and legal overview

The article is devoted to the historical and legal analysis of the specifics of the process of primary digitization of the executive power in modernization in modern Ukraine (1993–2003), highlighting the main legal patterns of such a process. It is shown that the digitalization of the executive power has become a component of the only, in fact, process of digitalization of the public administration system in Ukraine, which covered all spheres, levels and segments of the functioning of state authorities and their interaction with citizens and society as a whole. Being a legal process, such digitization naturally required proper legal regulation both at the stage of introducing innovations regarding the use of ICT in the field of organization and activities of the executive power, and at the stage of implementing these innovations. The early

stage of digitalization became the stage of informatization of the executive power in the context of the constitutional and legislative institutionalization of the executive power, when only the first legal steps regarding the initial digitalization in the context of the informatization of public administration were outlined. It is highlighted that this process continued within the stage of primary digitalization (1993–2003) without a clear conceptual vision of its political and legal essence, specificity and purpose of digitalization of the executive power, and its deployment in these conditions coincided in time with the unfinished institutionalization of the system of executive power bodies in Ukraine, which was determined first by the incompleteness of the constitutional process and the conceptual ambiguity of the constitutional model of the executive power system institutionalized in Ukraine (until 1996), and later by attempts to combine the digitalization of the executive power with attempts to reform it within the framework of the administrative reform paradigm (since 1998). It has been found that the key directions of digitalization of the executive power within this stage were the following: creation of the primary legal basis of digitalization; legitimization of informatization of state administration as one of the key functions of executive authorities; creation of the National Agency for Informatization under the President of Ukraine as an institutional center for the primary digitization of the executive power; legitimization of mandatory publication on the Internet of information about the activities of executive authorities; ensuring the functioning of websites of executive authorities of all levels on the basis of uniform standards, their unification and standardization; introduction of the Unified web portal of the Cabinet of Ministers of Ukraine, intended for the integration of official websites of executive authorities and placement of information resources in accordance with the needs of citizens; ensuring the coordination of work to ensure the functioning of the Unified web portal, its information content, technical support, support and establishment of regulations and standards for information exchange between its constituent parts; monitoring compliance with information protection requirements in information and telecommunication systems that ensure the content and functioning of official websites (web portals) of executive authorities and the Unified web portal; outline as a prospective task of the transition to a paperless (electronic) form of document circulation in the bodies of executive power.

Key words: digitalization, system of executive power, bodies of executive power, state administration, administrative reform.

